

Rapsbaggebekämpning i våroljeväxter

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Försöken syftar till att hitta effektiva alternativ till traditionella pyretroider för att bekämpa resistenta rapsbaggar. Årets resultat visar att alternativen till traditionella pyretroider fungerar bra.

De senaste åren har det arbetats intensivt med att hitta ersättare till traditionella pyretroider vid rapsbaggebekämpning eftersom rapsbaggarna i stora delar av landet har blivit resistenta mot dessa preparat. I år genomfördes fyra försök i Mellansverige, där man jämförde effekten mellan fem preparat efter en behandling. De preparat som ingick i försöket var pyretroiderna Mavrik och Karate, neonicotinoiden Biscaya samt Steward och Avaunt. De två sista preparaten tillhör en ny grupp insektsmedel som kallas oxidiaziner. Dessa har ett verknings sätt som skiljer sig från övriga testade preparat. Steward fick under 2010 dispens för användning mot bland annat rapsbaggar. För närvarande är dock båda preparaten oregistrerade.

God effekt av nya preparat

Antalet rapsbaggar varierade mellan 1,0 och 3,2 baggar/planta vid behandlingen. Försöken graderades ett flertal gånger efter behandlingen för att följa långtidseffekten av preparaten. Däremot skördades inte försöken. I försöken i ÖSF-området samt i FiV hade Karate klart sämre effekt än de övriga preparaten. Denna skillnad kunde inte iaktas i Svea-försöket. Skillnaden i effekt beror sannolikt på skillnader i resistens i olika delar av landet. I Svea-området är rapsbaggarna fortfarande känsliga mot pyretroider i stora områden, även om det lokalt finns resistenta

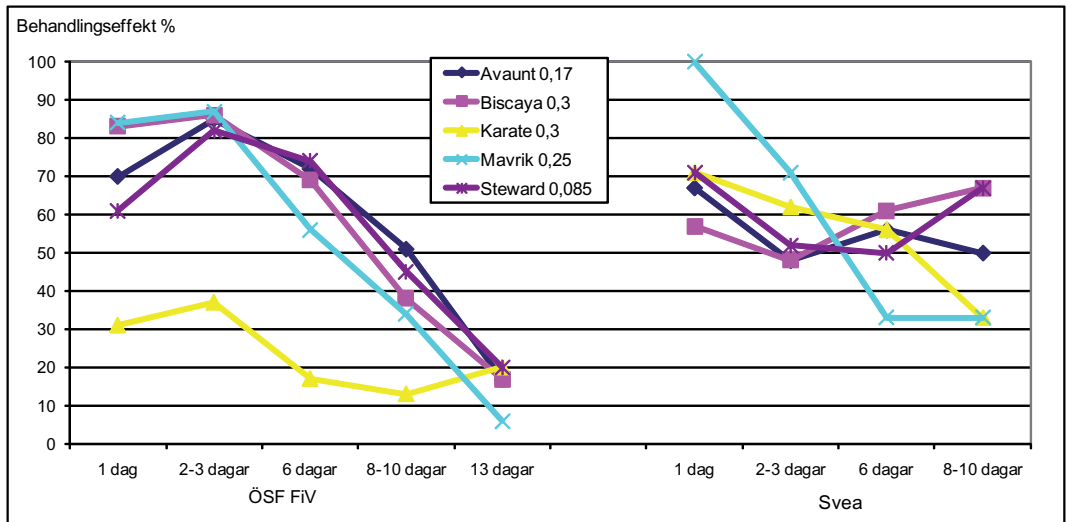
populationer. I övriga landet tycks däremot resistensen vara mer utbredd, även om det kan vara lokala skillnader.

Mavrik, som också är en pyretroid, tycks däremot fortfarande fungera bra i praktiken. I försöken fanns en tendens till att bekämpningseffekten var något högre och snabbare än övriga preparats men långtidseffekten något sämre. Biscaya, Steward och Avaunt beter sig ganska lika i försöken. Den initiala effekten kan upplevas som långsam eftersom rapsbaggarna inte dör omedelbart utan blir inaktiva men sitter kvar på plantorna en tid innan de dör. Däremot tycks långtidseffekten vara god (figur 1).

I ett av försöken i ÖSF-området graderades också skadorna på skidorna som rapsbaggarna orsakat. Karate hade ingen effekt alls på skidskadorna medan övriga preparat var likvärdiga.

Viktigt med resistensstrategi

Förhoppningsvis blir Steward eller Avaunt registrerat till 2011. I så fall har vi tre verkningsmekanismer att växla mellan. I första hand bör neonicotinoiderna och den nya gruppen oxidiaziner i så fall användas. Även pyretroiden Mavrik kan användas, dock med viss försiktighet eftersom lab-tester indikerar lägre känslighet hos rapsbaggarna i några områden. En alltför ensidig användning av de nya grupperna är heller inte bra eftersom rapsbaggarna troligen kan utveckla resistens även mot dessa grupper. Nyckeln till en hållbar bekämpning av rapsbaggar är därför att växla mellan de verkningsmekanismer som finns tillgängliga.

Figur 1. Behandlingseffekt för olika preparat vid olika tidpunkter efter bekämpningen. Grafen för ÖSF och FIV är medeltal för tre försök medan grafen för Svea är resultatet från ett försök

Annons?

Bild?